

визнання наукових результатів – гранти – додаткове фінансування, інвестиції", то для України більш інерційний сценарій – "гроші – звіти – гроші". Оплата, яку пропонують науковцям за кордоном, є однозначно вищою, ніж у країні походження, проте значно нижчою, ніж у науковців країни базування. Досить зазначити, що в дослідницьких університетах Європи бюджет формується з розрахунку не менше 1 млн євро на дослідника. Постулатом кожної країни, яка прагне зберегти і розвивати національний науковий потенціал, повинен стати: "примножувати власні надбання, а не працювати на закордонний ринок дешевої робочої сили".

Висновки. Отже, глобалізація пришвидшила процес розвитку одних держав і стала істотною загрозою для інших, що призвело до зникнення низки національних наукових і освітніх шкіл. Щоб перед українськими науковцями не поставало запитання: "Чи все таки залишатися у професії і виїжджати за кордон, чи переходити в іншу сферу діяльності?", держава повинна вжити радикальних заходів для збереження статусу вченого. Передусім, достатню увагу потрібно приділяти розвитку вищих навчальних закладів та спеціалізованих профільних інститутів, адже саме у них закладаються підвалини для створення майбутніх наукових шкіл у різних галузях науки. Сприяти відкриттю у ВНЗ країни відділів з комерціалізації інтелектуальної власності, які стануть сполучною ланкою між науковими установами і ринком. Має запрацювати процедура відбору, підтримки та просування найбільш успішних студентів, аспірантів та науковців на основі чітко встановлених і прозорих критеріїв з тим, аби вони більшість часу могли достойно жити і працювати в Україні. Певною мірою нейтралізувати вплив фактора глобалізації українська освіта може вихованням національної свідомості, збереженням ідентичності, перспективами кар'єрного росту тощо.

Література

1. Иноземцев В. Несколько гипотез о мировом порядке XXI века / В. Иноземцев // Свободная мысль. – 2003. – № 11. – С. 5.
2. IT outsourcing на Україні. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.itukraine.org.ua>
3. Лимонова Е.М. Загрози та негативні наслідки розвитку IT-аутсорсингу для економіки України / Е.М. Лимонова, О.С. Нестеченко // Академічний огляд. – 2011. – № 1 (34). – С. 144-148.
4. Малиновська О.А. Трудова міграція: соціальні наслідки та шляхи реагування / О.А. Малиновська. – К.: Вид-во НІСД, 2011. – 40 с.
5. Мамедов А. Утечка или циркуляция мозгов? / А. Мамедов // Журнал: Мегapolis и миграция. – 2010. – № 4. – С. 31-34.
6. Найбільше українських вчених виїхало до США, Росії і Німеччини / Тиждень – від 29 квітня 2013. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://tyzhden.ua/News/78551/PrintView>.
7. Наука Украины. Цифры, факты, проблемы / Авторский коллектив А.А. Мазур, Л.Б. Любобная, Н.С. Бровченко, В.В. Тольба. – К.: Вид-во Ин-т электросварки им. Е.О. Патона НАН Украины, 2012. – 47 с.
8. Оболенська Т.С. Експортний потенціал України на світовому ринку освітніх послуг / Т.С. Оболенська // Вчені записки : зб. наук. праць / МОН України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана"; відп. ред. А.Ф. Павленко. – 2012. – Вип. 14. – Ч. 1. – С. 209-217.
9. Семиноженко В. Економіка знань: потрібна гра на своєму полі / В. Семиноженко // Щоденна всеукраїнська газета "День". – 2004. – 27 квітня. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.day.kiev.ua/>.
10. Соболевская А.А. Постиндустриальная революция в сфере труда / А.А. Соболевская, А.К. Попов. – М.: Изд-во ИМЭМО РАН, 2009. – 205 с.

11. Give me your scientists... // The Economist. – March 5th 2009. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.economist.com/node/13237193>.

Татомыр И.Л. "Ворота глобализации" как угроза "отлива интеллекта" и исчезновения национальных образовательных и научных школ

Рассмотрены современные тенденции в сфере международной миграции научных работников и высококвалифицированных специалистов. Дана оценка новым формам "отлива интеллекта" и обнаружена угроза, которую они несут для страны-донора интеллектуальных мигрантов. Приведены примеры эмиграции лучших научных кадров, которые создали наибольшие инжиниринговые и технологические компании в развитых государствах, которые покорили мировые рынки. Показаны основные отличия в функционировании национальной и заграничной научной среды, на основе которых обнаружены слабые стороны национальной инновационной политики. Предложены меры, которые государство должно употребить для сохранения статуса ученого и развития национальных научных и образовательных школ.

Ключевые слова: "циркуляция интеллекта", "ворота глобализации", "научная диаспора", "отлив идей".

Tatomyr I.L. "Gate of globalization" as a threat of "ebb of intellect" and disappearance of national educational and scientific schools

Modern tendencies in the field of international migration of research workers and highly skilled specialists are considered. An estimation for the new forms of "ebb of intellect" is given and a threat which they carry for the country-donor of intellectual migrantiv is found out. Examples are provided. Basic differences are rotined in functioning of national and oversea scientific environment on the basis of the weak sides of national innovative policy. Measures which the state must use for the maintainance of status of scientist and development of national scientific and educational schools are offered.

Keywords: "circulation of intellect", "gate of globalization", "scientific diaspora", "ebb ideas".

УДК 378.147:[657+371.388]

Ст. викл. Д.В. Долбнева, канд. екон. наук –
Львівська державна фінансова академія

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, НЕОБХІДНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА АУДИТУ У ВНЗ УКРАЇНИ

Освіта ХХІ ст. потребує модернізації та вдосконалення навчально-виховного процесу з метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів, які адаптовані до сучасних реалій та мають необхідні знання та практичні навички облікової роботи, яка забезпечує замовників кадрів необхідною інформацією про своє підприємство. Визначено, що саме інтерактивні методи навчання є необхідною передумовою у цьому, оскільки створюють сприятливі умови навчання студента у групі, для самоосвіти, налагодження партнерських та конструктивних відносин між усіма учасниками навчально-виховного процесу, активізують увагу студента, його творчі здібності, розвивають вміння спілкуватися та відстоювати свої думки та позиції тощо. Розглянуто методи інтерактивного навчання, які є найбільш оптимальними щодо їх застосування на певному виді занять під час підготовки фахівців з обліку та аудиту. Отримані результати дослідження можуть використати викладачі облікових дисциплін на практиці.

Ключові слова: інтерактивні методи навчання, облікові дисципліни, робота в групі, навчально-виховний процес, самовиховання, самоосвіта, творче мислення.

Вступ. В умовах сьогодення відбувається стрімкий розвиток усіх сфер суспільно-економічного життя, зростають вимоги до рівня підготовки молодих

фахівців, які за цих умов мають стати рушійною силою у конкурентній боротьбі за місце нашої країни у світовій системі господарських відносин.

Підготовка сучасного фахівця з обліку та аудиту, як і загалом з інших спеціальностей, має будуватися на новітніх методах та підходах: запровадження інноваційних технологій навчання та перевірки знань студентів, пошуку нових форм і методів організації навчально-виховного процесу з врахуванням особливостей як навчальної дисципліни, так і кожного студента тощо, що дасть змогу максимально розкрити потенціал студента, забезпечити якісну підготовку конкурентоспроможних фахівців з високим професійним рівнем знань, які будуть мобільними, ерудованими, здатними творчо мислити та вчасно знаходити правильні рішення проблем та завдань.

Відповідно до цього, вивчення у вищих навчальних закладах (ВНЗ) облікових дисциплін, викладачі яких організовуватимуть навчально-виховний процес, побудований на новітніх методах та сучасних технологіях навчання, створить належну основу якісної підготовки нової когорти молодих фахівців.

Вагомий внесок у розкриття цієї теми зробили вітчизняні науковці та практики, які досліджували сутність інноваційних та інтерактивних методів навчання, ключові аспекти їх використання у навчально-виховному процесі ВНЗ, вивчали окремі з методів та способи їх використання на заняттях різних видів, займалися пошуком найоптимальніших з них. Зокрема це: Н. Акімова,

А. Анікєєв, Г. Бенедик, Л. Борисов, Т. Вахрушева, Н. Гаркуша, Н. Горбатьок, Є. Карманов, Я. Коменський, В. Кривошей, О. Саган, О. Тарасова, М. Топчєв, Н. Рассулова та ін.

Основу та поштовх для вивчення цього питання зробили відомі зарубіжні вчені, а саме: К. Друрі, Р. Мергтон, Дж. Мід, Дж. Морено, Б. Райан, Т. Скоун, К. Фопель, Г. Фріц, Т. Шибутані та ін.

Однак сучасний стан розвитку економічних відносин, необхідність модернізації вітчизняної освіти, зростаючі інформаційні потреби та нові вимоги до фахівців з обліку та аудиту обумовили доцільність розгляду окремих питань щодо визначення шляхів практичного застосування інтерактивних методів навчання у ВНЗ України під час підготовки нового покоління обліковців з урахуванням вагеного доробку цих науковців.

Метою роботи було визначення передумов та напрямів використання інтерактивних методів навчання під час підготовки фахівців з обліку та аудиту та розгляд найоптимальніших з цих методів у розрізі різних видів занять (лекція, семінар, практичне заняття).

Матеріали та методика дослідження. У процесі написання цієї роботи було використано наукові методи, а саме: дедукції та індукції, системного аналізу, якісного аналізу та синтезу, метод порівняння, ретроспективний аналіз, метод системного підходу. Теоретичну та методологічну основу проведеного дослідження склали синтез результатів фундаментальних і прикладних досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців у цьому напрямі, власні результати проведення практичних та семінарських занять з використанням інтерактивних методів навчання.

Результати дослідження. Освіта XXI ст. кардинально відрізняється від освіти попередніх століть: вона не тільки спрямована на передачу знань від викладача до студента, формування вмінь та навичок у студентів, а повинна захоплювати їх до самонавчання, всебічного розвитку своєї особистості, розуміння відповідальності за прийняті рішення та здійснення об'єктивної оцінки своїх дій як людини, так і фахівця.

В основу всіх новацій, які визначають та впливають на рівень викладання навчальної дисципліни, передусім мають бути покладені інтерактивні методи навчання, які є одним із найважливіших напрямів удосконалення фахової підготовки молодого спеціаліста, який відповідає сучасним вимогам та потребам замовників кадрів. Інтерактивні методи руйнують традиційний підхід до навчання студента, оскільки в нових умовах студент стає активним учасником навчально-виховного процесу та перебуває в центрі взаємодії усіх його учасників, займаючи поряд із ними рівноправну позицію, та має змогу проявити свої знання та визначити для себе їх рівень, розкрити свій потенціал, навчитися працювати як у команді, так і самостійно.

Викладачу облікових дисциплін під час розроблення методик інтерактивного навчання необхідно забезпечити тісний взаємозв'язок пропонованого ним матеріалу із законодавством та практичною діяльністю, які постійно зазнають змін та вдосконалень. Правильному та доцільному використанню інтерактивних методів навчання при підготовці фахівців з обліку та аудиту має передувати чітке розуміння викладачем їх сутності, видів та особливостей.

Вивчивши та порівнявши різні підходи науковців та практиків до визначення сутності інтерактивних методів навчання, ми вважаємо, що інтерактивні методи навчання – це сучасна форма організації навчально-виховного процесу, яка побудована на співнавчанні, взаємонавчанні, самонавчанні та самовихованні студента, де кожен учасник цього процесу (студент, викладач та інші) є рівноправним суб'єктом, виконує певні завдання, обмінюється своїми знаннями та ідеями, приймає рішення, вчиться здійснювати оцінку своїх вчинків та висновків, усвідомлювати свою відповідальність за них, і спрямована на підготовку молодого фахівця до реалій сьогодення.

Необхідність застосування інтерактивних методів навчання полягає в тому, що на заняттях (лекційних, практичних та семінарських) здійснюється індивідуальна та групова робота студентів, їх робота з документами та різними джерелами інформації, використовується проектна діяльність, навчальні ігри тощо, що допомагає студенту отримати та засвоїти значно більший обсяг інформації, сприяє зростанню його активності та професійних вмінь, дає поштовх до критичного мислення, розвитку здібностей аргументувати свої думки та до подальшої самоосвіти тощо. Таким чином у ВНЗ створюються сприятливі умови, в яких формується сучасний фахівець.

За даними американських вчених, встановлено, що під час лекції студент засвоює всього лиш 5 % матеріалу, під час читання – 10 %, роботи з відео/аудіоматеріалами – 20 %, під час демонстрації – 30 %, під час дискусії – 50 %, під час практики – 75 %, а коли учень навчає інших чи відразу застосовує знання – 90 %. [1, с. 26]. Досвід застосування інтерактивних методів навчання у

процесі викладання облікових дисциплін яскраво свідчить про зростання активності та зацікавленості студентів.

Завдяки цьому посилюється співпраця між студентами та викладачем, зростає самостійність студента у підготовці та прийнятті рішень, створюються сприятливі умови для визначення найбільш талановитих та креативних студентів, які стають лідерами та прикладами для наслідування, що забезпечує високий рівень навчання та підготовки студентів, побудову конструктивних та партнерських відносин у групі.

Використання інтерактивних методів навчання спонукає викладача до переосмислення своєї ролі та участі в навчально-виховному процесі, адже за нових умов він перестає бути ключовим учасником процесу навчання, а лише регулює його, займається його загальною організацією та визначає загальний напрям роботи академічної групи (готує до заняття необхідні завдання, формулює питання для обговорення у групах, контролює час і порядок виконання визначеного завдання, дає консультації, допомагає в разі серйозних утруднень).

На Заході розроблено багато методик, що застосовуються в інтерактивному навчанні (робота в малих групах, дискусії, турніри, диспути, дебати, "міні-уроки", навчання як систематичне дослідження, "синектика", ділові ігри, імітаційні ігри, ситуаційні вправи, задачі, проблеми, вправи та ін.). Ці методики можна застосовувати як для викладання, засвоєння нового матеріалу, так і для перевірки знань студентів [6, с. 209].

Важливо зазначити те, що сучасний викладач володіє усіма необхідними технічними та інформаційними засобами, новітніми методиками подачі матеріалу, завдяки чому він може використовувати на своїх заняттях інтерактивні методи. Однак без постійної самоосвіти (опрацювання наукової фахової літератури; вивчення законодавчої та нормативно-правової бази, яка регулює сферу обліку, аудиту, звітності тощо; співпраця з практикуючими фахівцями; відвідання тематичних семінарів та конференцій тощо) та вдосконалення своїх педагогічних навичок та людських якостей викладачу буде важко не тільки забезпечити впровадження у навчальний процес інтерактивних, новітніх методів навчання, але і взагалі забезпечити належний рівень підготовки студентів.

У процесі опрацювання наукової та фахової літератури з цього питання, враховуючи практичний досвід викладання облікових дисциплін у ВНЗ, можемо визначити найоптимальніші групи інтерактивних методів навчання, які доцільно використовувати на лекційних, семінарських та практичних заняттях під час підготовки фахівців з обліку та аудиту (табл.).

У процесі впровадження новітніх методів навчання під час вивчення облікових дисциплін лектору також доцільно та необхідно використовувати нетрадиційні лекції: багатоцільова лекція, проблемна лекція, лекція-брейнстормінг, лекція із задалегідь запланованими помилками, лекція-конференція, лекція прес-конференція, лекція-брифінг, лекція "круглий стіл", лекція-бесіда, лекція-візуалізація, лекція-екскурсія, лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивна лекція), бінарна лекція, що забезпечують новий сучасний підхід до передачі та сприйняття навчального матеріалу.

Табл. Напрями використання інтерактивних методів навчання при підготовці фахівців з обліку та аудиту залежно від виду занять

Назва інтерактивного методу навчання	Вид заняття		
	Лекція	Семінар	Практичне заняття
1	2	3	4
Робота в парах	при актуалізації опорних знань з теми лекції	–	закріплення та перевірка теоретичних знань
Ротаційні трійки	при актуалізації опорних знань з теми лекції, обговорення, осмислення, закріплення, засвоєння нового матеріалу	–	–
Робота в малих групах	–	опрацювання певного завдання студентами, які об'єднані в робочі групи, протягом заданого часу	–
Естафета	закріплення нового матеріалу шляхом формування студентами ланцюжка питань та надання відповідей на них у порядку черги	–	закріплення нового матеріалу шляхом формування студентами ланцюжка питань та надання відповідей на них у порядку черги
Аукціон	закріплення нового матеріалу шляхом пояснення студентами значення певних термінів та понять	закріплення почутого практичного матеріалу шляхом пояснення студентами значення певних термінів та понять, які були згадані доповідачами на занятті, порядку виконання тих чи інших завдань, запису бухгалтерських проведень, здійснення аудиту тих чи інших об'єктів тощо	–
Акваріум	–	спрямований на практичне вдосконалення навичок роботи у малих групах, вміння дискутувати та аргументувати свою думку	–
Мікрофон	закріплення теоретичних знань, актуалізація опорних знань, активізація студентів та перевірка рівня засвоєння знань студентами шляхом надання ними відповідей на запитання викладача чи однокласників, висловлення своєї думки чи позиції	–	–
Робота з електронними посібниками	передбачає використання студентами широких можливостей комп'ютерної графіки, елементів анімації, аудіосупроводу: можливість текстового пошуку та швидкого й зручного доступу до термінологічного словника чи мережі Інтернет. Завдяки цьому виникає можливість отримання теоретичного матеріалу через інтерактивну комунікацію із викладачем	–	–
Моделювання	всесторонній розгляд теми за допомогою використання різних макетів, графіків, комп'ютерних моделей тощо	–	дослідження господарських операцій та процесів з погляду майбутнього обліковця

Ажурна пилка	засвоєння студентами великої кількості інформації за короткий проміжок часу. Ефективна і може замінити лекції у тих випадках, коли початкову інформацію потрібно донести до студентів перед проведенням основного (базисного) заняття або доповнити його	-	-
Мозковий штурм	-	ефективний метод колективного пошуку та обговорення рішень, який базується на вільному висловленні кожним учасником обговорення своїх думок та ідей, творчому мисленні та підході вирішення важливого питання, проблеми, практичного завдання, інтерактивної вправи.	-
Метод ПРЕС	-	формування у студентів здатності аргументовано, чітко та стисло формулювати та висловлювати свою думку з дискусійного питання, впливати на думку співрозмовників	-
Два-чотири-всі разом	-	-	проведення аналізу кількісних та якісних параметрів явищ та процесів господарської діяльності підприємства
Дискусія в стилі ток-шоу, дебатів	-	формування у студентів навичок публічного виступу та дискусування	-
Діагностика проблеми	-	відпрацювання навичок вирішення проблем, прийняття рішень на основі проблемно-орієнтованого підходу, групове обговорення заданої викладачем ситуації з метою встановлення основної проблеми	-
Карусель	-	-	обговорення проблеми з діаметрально протилежних позицій на основі збирання інформації з відповідної теми; здійснення інтенсивної перевірки обсягу й глибини здобутих студентами знань; розвиток у студентів вмінь аргументувати власну позицію
Навчаючи-навчаю	-	сприяє кращому та швидшому засвоєнню знань завдяки активній участі студента в навчанні та передачі його знань одногрупникам	-

Дерево рішень	-	-	формування комплексу рішень практичного завдання, виробничої ситуації, інтерактивної вправи
Кейс-метод	-	-	використання конкретних практичних ситуацій для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами. Відображає не тільки практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти під час вирішення цієї проблеми, а також вдало суміщає навчальну, аналітичну і виховну діяльність
Ділова гра (навчання в дії)	-	-	відпрацювання практичних та особистісних навичок, заохочення студентів до прийняття рішень, стимулювання творчого мислення
Інтелектуальні тренінги	-	-	розуміння й осмислення нового матеріалу, його запам'ятовування та засвоєння, встановлення зв'язків між різноманітними явищами, рішення теоретичних завдань і практичних задач, формулювання своїх думок в усному мовленні
Презентація	засвоєння студентами значних обсягів інформації за допомогою навчальних схем і таблиць, які логічно доповнюють, систематизують матеріал заняття	-	здобуття досвіду творчо опрацьовувати інформацію, представляти власну позицію, власне бачення проблеми

* Побудовано автором на основі [5, с. 179-185; 7, с. 9-11].

Необхідною та невід'ємною складовою навчання є здійснення поточного та підсумкового контролю. У контексті використання інтерактивних методів вважаємо, що доцільним є застосування для цього комп'ютерного тестування, завдяки якому групування та видача тестів студентам, оцінювання і презентація результатів за пройдено тестування здійснюється за допомогою персональних комп'ютерів. Цей метод оцінювання знань студентів забезпечує інформаційну безпеку, швидкість передачі інформації, спеціальний захист електронних файлів та результатів тестування, спрощення процедури підрахунку результатуючих балів, підвищення інформаційних можливостей процесу контролю тощо. З результатами тестування формується протокол, який зберігається на сервері та може бути роздрукований будь-коли.

Незважаючи на вибір того чи іншого інтерактивного методу навчання, кожен викладач повинен сумлінно готуватися до заняття, адже застосування таких методів у навчанні є надзвичайно важким для викладача і потребує чіткого та логічного планування порядку його впровадження. Варто згадати такий вислів: "Краще ретельно підготувати кілька інтерактивних занять у навчальному році, ніж часто проводити похапцем підготовлені "ігри" [8, с. 21].

Використання на заняттях інтерактивних методів навчання передбачає необхідність врахування викладачем певних проблем та труднощів, які зумовлені особливостями сучасних студентів, які на початкових курсах, вивчаючи ще

основи бухгалтерського обліку та аудиту, не мають власної думки, не вміють її висловлювати або ж бояться висловлювати її відкрито перед їхніми одногрупниками. До інших, не менш важливих, проблем, які можуть вплинути на кінцевий результат використання інтерактивних методів навчання під час підготовки фахівців, належать:

- 1) не вміють студентами слухати інших, об'єктивно оцінювати їх думку та запропоновані ними рішення;
- 2) не бажання студентів у процесі обговорення змінювати свою думку, йти на компроміс;
- 3) студентам важко бути мобільними, змінювати методи та підходи роботи;
- 4) студенти-лідери намагаються "тягнути" групу, а слабші студенти відразу стають пасивними;
- 5) висловлення окремими студентами антисупільних думок з метою завоювання "авторитету" чи привертання уваги до їх персони тощо.

Практика використання інтерактивних методів навчання, які ми розглянули в таблиці, при підготовці фахівців з обліку та аудиту дає нам змогу визначити певні позитивні зрушення, які спостерігаємо у студентів:

- набуття вмінь дискутувати, висловлювати та відстоювати свою думку, приймати спільні рішення, працювати в команді;
- удосконалення рівня спілкування, вмінь побудови логічної та чіткої доповіді та виступу з нею перед їх одногрупниками та іншими учасниками навчально-виховного процесу;
- поглиблення теоретичних знань, набуття та розвиток вмінь та навичок облікової роботи та вирішення практичних завдань (виробничих ситуацій);
- здатність оперувати науковими та спеціальними термінами, використовувати набутий досвід на практиці;
- розвиток творчого мислення, вмінь застосовувати нетрадиційні підходи до вирішення проблем чи завдань тощо.

Саме тому, за умови формування правильного науково обґрунтованого підходу до провадження інтерактивних методів навчання, використання мультимедійних засобів, викладач зможе залучити до роботи всіх студентів групи, поглиблювати їх мотивацію та розвивати в них професійні та людські якості. Результат підсилюється використанням комп'ютерних засобів навчання, оскільки зараз існує величезна кількість комп'ютерних програм, які застосовують обліковці у практичній діяльності, зокрема: М.Е. Дос, ХЕП-БУХ, Дельфін, GnuCash, FrontAccounting, Money Pig, PhreeBooks Accounting, 1С Підприємство, 1С: Бухгалтерія, Парус, Акцент, ОРЗ, Медок, БуЗОК та інші розуміння сутності, призначення та вмінь використовувати яких є надзвичайно важливим для молодого фахівця, який вперше шукає роботу за фахом.

На основі проведеного дослідження та з огляду на необхідність подальшої модернізації вищої освіти можемо визначити такі напрями вдосконалення навчально-виховного процесу на основі активного використання інтерактивних методів навчання:

1. Формування концепції інноваційної моделі навчання.
2. Створення механізму розвивальних технологій професійної освіти та технологій саморегульованого навчання поряд із традиційним навчанням.

3. Створення механізму дистанційного навчання.
4. Підготовка науково-методичних рекомендацій до використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі ВНЗ.
5. Індивідуалізація та інформатизація навчально-виховного процесу (співпраця з викладачами кафедр, які ґрунтовно вивчають комп'ютерні технології та програмне забезпечення тощо).
6. Використання проблемного підходу до навчання.
7. Залучення до роботи на заняттях практикуючих бухгалтерів, аудиторів, аналітиків та інших фахівців з облікової роботи.
8. Удосконалення системи контролю тощо.

Висновки. В умовах переходу економіки України до ринкових відносин зростає необхідність власників (керівництва) підприємства мати у своєму розпорядженні необхідну інформацію з метою використання її для управління. Саме тому на ринку праці значно зростає попит на компетентних фахівців, які мають ґрунтовні знання з обліку, аудиту, фінансової звітності, контролю тощо.

Для підготовки таких фахівців недостатньо використовувати традиційні методи та підходи організації навчально-виховного процесу. Сьогодні значну увагу потрібно приділяти доцільному підбору викладачем сукупності методів інтерактивного навчання, які є особливо корисними, ефективними та доцільними у процесі викладання облікових дисциплін (таб.).

Результати дослідження та практичний досвід яскраво засвідчили необхідність використання таких методів навчання кожним викладачем облікових дисциплін, оскільки це позитивно впливає на формування фахівця. Заняття, які побудовані на застосуванні інтерактивних методів, є для студента цікавішими, спонукають їх до активної взаємодії у групі, розвивають творче мислення та формують мотивацію навчально-пізнавальної та майбутньої професійної діяльності у студента.

Проте необхідно пам'ятати, що неможливо побудувати весь процес навчання виключно на інтерактивних методах, оскільки це один з багатьох прийомів, які допомагають досягнути мети і приносять результат тільки в поєднанні з іншими традиційними методами організації навчально-виховного процесу.

Література

1. Акімова Н.С. Діалог як метод інтерактивної взаємодії викладача та студентів у процесі навчання / Н.С. Акімова, О.О. Безпалова // VIII Всеукр. наук.-метод. конф., 23 вересня 2010 р. – Харків : Вид-во ХДУХТ, 2010. – С. 23-24.
2. Вахрушева Т.Ю. Інтерактивні технології навчання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності / Т.Ю. Вахрушева // Нові технології навчання. – К., 2007. – Вип. 47. – С. 64-69.
3. Голубцова І.А. Впровадження інтерактивних технологій / І.А. Голубцова // Організація навчально-виховного процесу. – 2007. – № 9. – С. 159-174.
4. Жилиякова О.В. Застосування інноваційних методик під час підготовки фахівців з економічних спеціальностей / О.В. Жилиякова, Т.О. Ставерська // VIII Всеукр. наук.-метод. конф., 23 вересня 2010 р. – Харків : Вид-во ХДУХТ, 2010. – С. 217-218.
5. Комліченко О.О. Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві / О.О. Комліченко, О.М. Цвєткова. – 2013. – Вип. 3(4). – С. 178-186.

6. Лячкова Л.І. Інноваційні технології навчання у вищій школі / Л.І. Лячкова // VIII Всеукр. наук.-метод. конф., 23 вересня 2010 р. – Харків : Вид-во ХДУХТ, 2010. – С. 209-210.

7. Пищик О.В. Інтерактивні технології навчання / О.В. Пищик. – Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації. – Чернігів : ДПТНЗ "Чернігівський центр проф.-техн. освіти", 2010. – 12 с.

8. Саган О. Інтерактивні методи навчання як засіб формування навчальних умінь молодших школярів / О. Саган // Початкова школа. – 2002. – № 3. – С. 20-21.

9. Сизоненко О.А. Застосування інтерактивних технологій в процесі викладання дисциплін облікового спрямування / О.А. Сизоненко, С.І. Марченко // Образовательный процесс: взгляд изнутри : матер. IV Междунар. науч.-практ. конф., 29-30 ноября 2010 года. – Макіївка : Вид-во МЕРГ, 2010. – С. 89-92.

10. Тарасова О. Інтерактивні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів під час лекційних занять / О. Тарасова. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.psyh.kiev.ua>.

11. Толчів М.М. Активізація навчального процесу за допомогою інноваційних технологій та інтерактивних методів у викладанні суспільних дисциплін / М.М. Толчів // Організація навчально-виховного процесу. – 2009. – № 15. – С. 159-174.

Долбнева Д.В. Інтерактивні методи обучения: сутність, необхідність і використання при підготовці спеціалістів по учету і аудиту у вищих учебных заведений України

Образование XXI в. требует модернизации и совершенствования учебно-воспитательного процесса с целью подготовки высококвалифицированных специалистов, которые адаптированы к современным реалиям и обладают необходимыми знаниями и практическими навыками учетной работы, которая обеспечивает заказчиков кадров необходимой информацией о своем предприятии. Определено, что именно интерактивные методы обучения являются необходимым условием в этом, поскольку создают благоприятные условия обучения студента в группе, для самообразования, налаживания партнерских и конструктивных отношений между всеми участниками учебно-воспитательного процесса, активизируют внимание студента, его творческие способности, развивают умение общаться и отстаивать свои мысли и позиции и т.п. Рассмотрены методы интерактивного обучения, которые являются наиболее оптимальными с точки зрения их применения на определенном виде занятий при подготовке специалистов по учету и аудиту. Полученные результаты исследования могут быть использованы преподавателями учетных дисциплин на практике.

Ключевые слова: интерактивные методы обучения, учетные дисциплины, работа в группе, учебно-воспитательный процесс, самовоспитание, самообразование, творческое мышление.

Dolbneva D. V. Interactive Teaching Methods: the Nature and the Need to Use in Training of Specialists in Accounting and Auditing at the University of Ukraine

Education of the 21st century requires modernization and improvement of the educational process for training of highly qualified specialists, adapted to modern realities and have the necessary knowledge and skills in accounting that provides personnel customers with the necessary information about the company. Interactive teaching methods are determined to be a prerequisite for this, they create favourable learning conditions for self-education for students in the group, partnership and constructive relationship between all members of the educational process, stimulate students' attention, his creativity, develop the ability to communicate and defend their opinions and views, etc. The methods of interactive learning that are the most suitable in the terms of their application to a particular type of employment when training in accounting and auditing are studied. These results can be used by teachers to practice accounting disciplines.

Keywords: interactive methods of teaching accounting courses, group work, educational process of self-education, self-education, creative thinking.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ

Під час підготовки статей до збірника науково-технічних праць "Науковий вісник НЛТУ України" радимо авторам дотримуватись таких рекомендацій.

Вимоги до оформлення. Обсяг тексту статті – 8-16 сторінок. Мова публікації – українська, російська чи англійська. Формат паперу – А4, поля документа – 2 см по периметру. Електронний варіант потрібно створювати за допомогою текстового редактора MS Word 2003, або використовувати редактор Word молодших версій, але документ зберігати у форматі *.doc. Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 points, рядки – через 1.5 інтервали.

Вимоги до структури статті. На початку статті обов'язково проставляють індекс УДК (Універсальної десятикової класифікації), в заголовку українською мовою зазначають: вчене звання, ініціали і прізвище автора (або авторів), науковий ступінь, назва закладу, в якому виконано роботу, назва статті, анотація та ключові слова. Далі – російською та англійською мовами: ініціали і прізвище автора (або авторів), назва статті, анотація та ключові слова. (кожна анотація має бути не меншою ніж 500 знаків).

Автор поданої до друку статті повинен чітко уявити коло читачів, на яке він розраховує. Рекомендуємо дотримуватись деяких загальних правил побудови науково-технічної статті: чітко і зрозуміло сформулювати постановку задачі; доступно викласти методику її розв'язання; зробити висновки – науковцям або дати практичні рекомендації – виробникам. Наукова праця повинна містити необхідні характеристики описаних конструкцій чи схем, але в ній не має бути ні зайвого опису історії питання, ні відомих з підручників ілюстрацій, даних, математичних викладок.

У процесі підготовки рукопису необхідно користуватися науково-технічними термінами відповідно до чинних стандартів на термінологію, наведений матеріал не повинен дублювати таблиці. Скорочення слів, імен, назв у тексті статті не допускаються. Можливе використання тільки загальноприйнятих скорочень – мір (тільки після цифр), хімічних, фізичних і математичних величин. Назви установ, підприємств, марки механізмів і т.ін., що згадуються в тексті статті вперше, необхідно писати повністю (вказуючи в дужках скорочену назву); надалі цю назву можна наводити у скороченому вигляді.

У таблицях необхідно точно вказувати одиниці фізичних величин, у назвах граф слова скорочувати небажано. Таблиці потрібно виконувати переважно вздовж листа з максимальною насиченістю інформації в рядках. Надто громіздких таблиць складати не рекомендується.

Фотографії та рисунки до статті дозволяється подати у окремому файлі у форматі *.cdr, *.tif або *.jpg, 300 dpi, b/w або Grayscale) чи оформлених у середовищі MS Excel. Зверніть увагу, що вони будуть надруковані у чорно-білому варіанті. У тексті статті посилання на ілюстрації беруть в круглі дужки, позиції на рисунках розташовують за годинниковою стрілкою і вони повинні відповідати наведеному у тексті. Особливо подані ілюстрації потрібно на зворотному боці пронумерувати і підписати олівцем.

Особливу увагу необхідно звернути на акуратний набір складних формул, індексів і степенів з використанням можливостей редактора MS Equation чи MathType.

При посиланні в тексті статті на роботи інших авторів у квадратних дужках вказують номер позиції переліку літератури, яка подається в кінці статті. Список літе-